

20044 - DRET COMUNITARI GENERAL

I. LES INSTITUCIONS COMUNITÀRIES.

TEMA 1. CREACIÓ I EVOLUCIÓ DE LA UNIÓ EUROPEA.

Antecedents. El Pla Schuman i la C.E.C.A. Els Tractats constitutius de la C.E.E i la C.E.E.A. i les seves modificacions. L'Acta única Europea. El Tractat de la Unió Europea. El Tractat d'Amsterdam.

TEMA 2. OBJECTIUS DE LA UNIÓ EUROPEA

Integració econòmica: mercat interior i la Unió Econòmica i Monetària. Ciutadania de la Unió. Mecanismes de cooperació: la Política Exterior i de Seguretat Comuna (PESC) i la Cooperació en l'àmbit de la Justícia i dels Assumptes d'Interior.

TEMA 3. INTRODUCCIÓ A LES INSTITUCIONS COMUNITÀRIES

L'estructura institucional. La seu, el personal i el règim lingüístic.

TEMA 4. ELS CONSELLS

Composició, organització interna i funcionament. Especial referència al COREPER. Competències. El Consell Europeu.

TEMA 5. LA COMISSIÓ

Composició, organització interna i principis rectorals del seu funcionament. Competències: a) iniciativa, b) control, c) execució: els Comitès consultius, de gestió i de reglamentació.

TEMA 6. EL PARLAMENT EUROPEU

Composició, organització interna i funcionament. Competències: a) control polític, b) normatives, c) pressupostàries.

TEMA 7. EL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA, EL TRIBUNAL DE PRIMERA INSTÀNCIA I EL TRIBUNAL DE COMPTES

I. El Tribunal de Justícia: a) composició i organització interna, b) competències: la capacitat de sanció.

II. El Tribunal de Primera Instància: a) organització, b) competències i la seva relació amb el Tribunal de Justícia.

III. El Tribunal de Comptes: a) organització, b) competències.

TEMA 8. ALTRES ÒRGANS

El Comitè Consultiu de la CECA i el Comitè Econòmic i Social. El Comitè de les Regions. El Banc Europeu d'Inversions. Els òrgans de la UEM.

TEMA 9. PROCÉS DE DECISIÓ A LA UNIÓ EUROPEA: LES INSTITUCIONS EN FUNCIONAMENT

I. El procediment ordinari: a) iniciativa de la Comissió, b) consultes al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions, c) participació del Parlament Europeu: procediments de consulta, concertació, cooperació, dictamen conforme i codecisió.

II. Els procediments específics: a) el procediment pressupostari, b) el procediment previst per la Política Exterior i de Seguretat Comuna i la Cooperació en Assumptes de Justícia i Interior.

TEMA 10. COMPETÈNCIES DE LA COMUNITAT EUROPEA

El fonament de les competències comunitàries: el principi d'atribució. Competències segons el mode d'atribució: competències explícites, implícites i subsidiàries. Competències segons l'articulació amb les competències estatals: exclusives i concurrents. Els principis que regeixen l'exercici de competències: subsidiarietat, proporcionalitat.

II. LES FONTS DE L'ORDENAMENT JURÍDIC COMUNITARI.

TEMA 11. EL DRET PRIMARI.

Introducció a les fonts. El dret primari: concepte, contingut, característiques i funcions. Àmbit d'aplicació territorial, personal i temporal. Interpretació. Esmena i revisió.

TEMA 12. EL DRET DERIVAT.

Concepte. Característiques. Els actes típics obligatoris: a) reglament, b) directiva, c) decisió, d) els seus equivalents C.E.C.A. Els actes no obligatoris: recomanacions CE i dictamins. Els actes atípics.

TEMA 13. EL DRET NO ESCRIT I LA JURISPRUDÈNCIA. JERARQUIA DE LES FONTS

Concepte i característiques. Els Principis Generals del Dret Comunitari. Les decisions i sentències del T.J.C.E. La jerarquia de les fonts.

III. EL DRET COMUNITARI I ELS ORDENAMENTS JURÍDICS DELS ESTATS MEMBRES.

TEMA 14. ELS PRINCIPIS QUE REGEIXEN LES RELACIONS ENTRE EL DRET COMUNITARI I ELS DRETS INTERNS.

L'aplicabilitat directa. L'efecte directe. La primacia. L'adaptació al dret comunitari dels ordenaments jurídics interns: el problema dels drets fonamentals.

TEMA 15. L'APLICACIÓ LEGISLATIVA I ADMINISTRATIVA DEL DRET COMUNITARI.

L'aplicació per les institucions comunitàries. L'aplicació per les autoritats nacionals. Els problemes d'aplicació en els Estats territorialment complexos: el cas espanyol.

IV. LA GARANTIA JUDICIAL DEL COMPLIMENT DEL DRET COMUNITARI.

TEMA 16. EL CONTROL JUDICIAL.

Les diferents funcions de les jurisdiccions internes i comunitàries. Naturalesa del control del T.J.C.E. i criteris classificatoris. Característiques del sistema de recursos. El procediment davant el T.J.C.E i el Tribunal de Primera Instància. El recurs d'anul·lació. El recurs d'incompliment.

TEMA 17. LA QÜESTIÓ PREJUDICIAL.

Naturalesa de la qüestió prejudicial. Característiques. Procediment. Efectes.

TEMA 18. EL JUTGE INTERN I EL DRET COMUNITARI.

El dret a la protecció jurisdiccional i el principi d'autonomia procedimental. L'inaplicació de les normes internes contràries al dret comunitari. La responsabilitat de l'Estat en cas de violació del dret comunitari.

BIBLIOGRAFIA

A.- Textes

- Tratado de la Unión Europea y Tratados Constitutivos de las Comunidades Europeas
- ABELLAN,V; VILA, B.; PINOL, J.LL. (dir): *Prácticas de derecho comunitario europeo*, Tecnos, Madrid, 1994

B.- Manuals

- ABELLÁN HONRUBIA, V.; VILÁ COSTA, B. (dir): *Lecciones de Derecho Comunitario Europeo*, Ariel derecho, Barcelona, 1995
- ANDRÉS, P; GONZALEZ, J.; FERNÁNDEZ, B., *Introducción al Derecho de la Unión Europea*, Eurolex, Madrid, 1996.
- GUTIERREZ ESPADA, C.: *El sistema institucional de la Unión Europea*, Tecnos, Madrid, 1993
- ISAAC, G.: *Manual de derecho comunitario general*, Ariel derecho, Barcelona, 1995
- LINDE PANIAGUA, E., *et alii, derecho de la Unión Europea*, Marcial Pons, Madrid, 1995.
- LOUIS, J.V.: *El ordenamiento jurídica comunitario*, Col. PerspectivasEuropeas, OPOCE, Luxemburgo, 1991
- MANGAS MARTIN, A.; LIÑAN NOGUERAS, D.J., *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*, Mc Graw-Hill, Madrid, 1996.
- MANGAS MARTIN, A.: *Derecho Comunitario Europeo y Derecho Español*, Tecnos, Madrid, 1989.
- MUÑOZ MACHADO, S.: *La Unión europea y las mutaciones del Estado*, Alianza Universidad, Madrid, 1993
- PEREZ CALVO, A.: *Estado autonómico y Comunidad Europea*, Temas Clave de la Constitución Española, Tecnos, Madrid, 1993
- RUIZ JARABO, D.: *El juez nacional como juez comunitario*, Cuadernos de Estudios europeos, Civitas, Madrid, 1993

C.- Revistes especialitzades

Per aquells aspectes més concrets de l'assignatura, es recomanen les següents revistes:

- Revista de Instituciones Europeas
- Revue du Marché Commun et de l'Union Européenne
- Revue trimestrielle de Droit Européen
- Cahiers de Droit Européen
- Common Market Law Review
- Rivista di Diritto Europeo

El sistema d'avaluació

Es tracta d'un sistema en el qual es combinen les classes teòriques i pràctiques. L'objectiu de les classes pràctiques és el d'apropar l'alumne a l'actualitat de la UE, mitjançant supòsits de fet i casos reals, emprant la legislació i documentació comunitàries. Els coneixements teòrics s'avaluaran mitjançant un examen final.